

یکشنبه 12 آبان 1392-28 ذی الحجه 1434 - 3 نوامبر 2013

اسارت شهید «تندگویان» وزیر نفت دولت شهید رجایی توسط مزدوران بعثی عراق (1359 ش) ...

12 آبان - 28 ذی الحجه 3 نوامبر

* 12 آبان در دفاع مقدس

* اسارت شهید «تندگویان» وزیر نفت دولت شهید رجایی توسط مزدوران بعثی عراق (1359 ش)
اشاره:

محمّدجواد تندگویان در سال 1329 در تهران به دنیا آمد. پس از پایان تحصیلات وارد مبارزات سیاسی شد و با پیروزی انقلاب نیز در خط نظام قرار گرفت تا اینکه در دولت شهید رجایی به وزارت نفت انتخاب شد. کمتر از دو ماه بعد، وی در یکی از بازدیدهایی که از صنعت نفت در جنوب داشت به اتفاق چند نفر از مسئولان وزارت نفت به اسارت نیروهای متجاوز بعثی عراق درآمد. شهید تندگویان در طول مدت اسارت تحت سخت‌ترین شکنجه‌های بعثیان قرار گرفت تا اینکه به فیض شهادت نائل آمد. سرانجام بعد از گذشت 11 سال، پیکر مطهر این آزاده مجاهد در اواخر آذرماه 1370 به ایران انتقال یافت و در بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

* شهادت شهید مهدی سامع (1361 ش)
اشاره:

شهید مهدی سامع در شهرستان شهرضا از توابع استان اصفهان در خانواده‌ای ساده و صمیمی دیده به جهان هستی گشود. دوران کودکی پدر و مادر تمام تلاش خود را مصروف تربیت دینی و اسلامی او کردند. دوران نوجوانی و جوانی را با تزکیه نفس و شرکت در محافل و مجالس دینی و حضور در مساجد پشت سر نهاد و آن‌چنان در پیمودن راه حق و تربیت وجودش تلاش می‌نمود که گویی سال‌هاست که در این طریق، جان‌فروشی می‌کند. در مأمّن خانه و در کنار خانواده نیز چون کبوتری خاکسار، تواضع و فروتنی می‌نمود. مهدی پس از اخذ دیپلم وارد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شد و این حضور سبز خود را در سپاه، نه به‌عنوان شغل که به‌عنوان یک مسئولیت می‌شناخت. او به مدت ده ماه در سپاه شهرضا به خدمت پرداخت و به‌دنبال آغاز جنگ تحمیلی، دیگر آرام و قراری در مهدی دیده نمی‌شد و جهت گذراندن دوره آموزش نظامی عازم پادگان و سپس راهی جبهه‌های نبرد گردید. در دومین اعزام خود در عملیات «فرمانده کل قوا، خمینی روح خدا» شرکت کرد که منجر به مجروحیتش گردید. عشق به امام خمینی (ره) در وجودش چون شعله‌ای در حال زبانه کشیدن بود و همین شوق و اشتیاق باعث شد او به‌عنوان محافظ بیت امام (ره) مدتی در جوار ایشان بماند. جبهه بستان، تنگه چزابه و بسیاری از میدان‌های نبرد، شاهد دلاوری‌های او بوده‌اند. مهدی، فرماندهی گردان امام حسین (ع) از تیپ ۴۴ را عهده‌دار گشت. سرانجام این پاسدار رشید اسلام در مرحله دوم عملیات محرم درحالی‌که فرماندهی گردان را عهده‌دار بود، در محاصره تانک‌های دشمن قرار گرفته و در صبح‌گاه دوازدهم آبان‌ماه سال ۱۳۶۱ هجری شمسی به درجه رفیع شهادت نائل آمده و به سوی دلدار پر کشید. مزار این شهید گران‌قدر در گلزار شهدای شهرضا قرار دارد.

* شهادت شهید هوشنگ خانی (1359 ش)
اشاره:

شهید هوشنگ خانی در سال ۱۳۳۶ ش در خانواده‌ای مذهبی در شهر آبادان پا به عرصه گیتی نهاد. وی در سایه حمایت‌های بی‌دریغ خانواده‌اش توانست تا اخذ مدرک دیپلم درس بخواند. هوشنگ برای انجام خدمت سربازی به خرمشهر رفت، و در ضمن آن، به فعالیت‌های سیاسی نیز پرداخت تا این‌که توسط مأموران رژیم ستم‌شاهی دستگیر و زندانی شد. او پس از رهائی از زندان، بار دیگر به خیل عظیم تظاهرکنندگان پیوست و با ورود حضرت امام خمینی (ره) به ایران و تشکیل حکومت جمهوری اسلامی به عضویت جهاد سازندگی درآمد و با تمام توان خود به بازسازی ایران اسلامی و مناطق محروم آن همت گماشت. هوشنگ در ساعت فراغت به تدریس در روستا روی آورد و با تشکیل کتابخانه و کلاس‌های ایدئولوژی و انجمن اسلامی محل، به جذب نیروهای انقلابی مشغول گردید. اعتقاد عمیق او به روحانیت مبارز و فداکار و اطمینان از نهضت پرشور انقلاب اسلامی باعث شد تا تحت عنوان امدادگر به جبهه‌های حق علیه باطل بشتابد. هوشنگ سرانجام در تاریخ دوازدهم آبان‌ماه سال ۱۳۵۹ در سن بیست و سه سالگی در آبادان بر اثر اصابت ترکش خمپاره به سرش، به جمع شاهدان پیوست. پیکر پاک شهید هوشنگ خانی را در تکیه شهدای شهر اصفهان به خاک سپردند.

* 12 آبان در گذر تاریخ

* رحلت عالم مجاهد آیت‌الله «میرزا حسین حسینی» معروف به «میرزا خلیل» (1287 ش)

اشاره:

آیت‌الله میرزا حسین حسینی معروف به میرزا حسین میرزا خلیل، در حدود سال 1194 ش (1230 ق) در نجف اشرف به دنیا آمد. این عالم برجسته پس از فراگیری مقدمات و سطوح نزد پدر و برادرش از محضر فقه‌های نامداری همچون شیخ محمدحسن نجفی صاحب جواهر و شیخ مرتضی انصاری بهره برد و تا مقام رفیع مرجعیت شیعه پیش رفت. مرجعیت این فقیه جلیل پس از رحلت میرزای بزرگ شیرازی فراگیر شد و شیعیان ایران، عراق، لبنان، هند و دیگر سرزمین‌های اسلامی به وی رجوع نمودند به طوری که از ایشان به عنوان زعیم حوزه علمیه نجف اشرف یاد می‌گردد. آیت‌الله میرزا خلیل تمام مدت تدریس خود را در حوزه فقه سپری نمود و ده‌ها شاگرد فاضل به عالم تشیع عرضه کرد. وی در جریان نهضت مردمی مشروطه به همراه عالمان بزرگوار همچون آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و میرزا عبدالله مازندرانی، یکی از سه رکن رهبری نهضت مشروطه از حوزه نجف بود و از این جنبش تا زمانی که به انحراف کشیده نشده بود، حمایت می‌کرد. همچنین از وی آثار ارزشمندی برجای مانده که کتاب فی الإجازة، کتاب فی العصب و شرح نجات العباد از آن جمله‌اند. سرانجام این فقیه مجاهد پس از عمری تلاش در راه اعتلای اسلام در دوازدهم آبان 1287 ش برابر با دهم شوال 1326 ق در 93 سالگی به دیدار حق تعالی شتافت و در نجف اشرف به خاک سپرده شد.

* درگذشت ادیب، مصحح و استاد دانشگاه، دکتر «احمد بهمنیار کرمانی» (1334 ش)

اشاره:

دکتر احمد بهمنیار کرمانی در سال 1262 ش در خاندانی فرهیخته در کرمان به دنیا آمد و در همان شهر، نزد پدر و برادر خود، ادبیات فارسی و عربی، فقه، اصول، فلسفه و ریاضیات را آموخت. او ضمن تحصیل، زبان ترکی اسلامی و انگلیسی را فراگرفت و در این دو زبان، دست به تحقیقات و تالیفات زد. بهمنیار در آغاز مشروطیت به مبارزات سیاسی روی آورد و در سال 1289 ش روزنامه دهقان را برای اشاعه اندیشه‌های ملی خویش منتشر کرد که منجر به تبعید و زندانی شدنش به شیراز شد. بهمنیار مدتی به ریاست دارالمعلمین تبریز و نیز استادی دانشسرای عالی دانشگاه تهران رسید و در سال 1321، به عضویت پیوسته فرهنگستان ایران درآمد. استاد بهمنیار پس از اخذ دکترا از دانشگاه تهران به تدریس عربی پرداخت و به تالیف و ترجمه آثار همت گماشت. تصحیح کتبی از قبیل تاریخ بیهق، الابنیه عن حقایق الدویه و تالیف تحفه احمدیه و داستان نامه بهمنیاری از جمله آثار این محقق برجسته می‌باشند. وی در املائی فارسی صاحب نظر بود و بسیاری از شیوه‌های درست که در املائی فارسی متداول شده مرهون زحمات اوست. استاد احمد بهمنیار سرانجام در دوازدهم آبان 1334 ش در 72 سالگی در گذشت و طبق وصیت، در عتبات عالیات مدفون گردید.

* رحلت عارف شهیر و فقیه جلیل علامه «میرزا ابوالحسن شعرانی» (1352 ش)

اشاره:

علامه حاج میرزا ابوالحسن شعرانی (تهرانی) در سال 1281 ش (1320 ق) در تهران به دنیا آمد. وی پس از فراگیری مقدمات، به کسب معانی بیان، فقه، اصول، منطق، کلام و حکمت و ریاضیات و طب پرداخت و از اساتیدی همچون میرزا محمود قمی، محمدرضا صهبای قمشه‌ای، میرزا طاهر تنکابنی و میرزا علی اکبر یزدی استفاده برد. آیت‌الله شعرانی در 26 سالگی به نجف اشرف مهاجرت کرد و رجال و حدیث را از محدث رجالی، سیدابوتراب خوانساری فرا گرفت. وی سپس به وطن بازگشت و در منزل خویش به تدریس علوم و فنون و ترجمه و تالیف پرداخت. حضرات آیات: میرزا هاشم‌آملی، عبدالله جوادی آملی، حسن حسن‌زاده آملی، محمد حسن احمدی فقیه یزدی و سید جلال الدین محدث ارموی از جمله شاگردان و تعلیقات بر تفسیر ابوالفتوح رازی، و تفسیر مجمع‌البیان طبرسی، راه سعادت در اثبات خدا و بحث نبوت و ولایت و معاد از جمله آثار این عالم ربانی می‌باشند. ایشان به زبان عربی، فرانسه و عبری تسلط و احاطه کامل داشت و در هیئت و نجوم و زیچ ماهر بود. سرانجام این فقیه و مدرس بزرگوار در دوازدهم آبان 1352 ش برابر با هشتم شوال 1393 قمری در اثر کسالت قلبی در 71 سالگی در بیمارستانی در آلمان بدرود حیات گفت و سپس با تشییع باشکوهی در جوار حرم عبدالعظیم (ع) مدفون گردید.

* افتتاح ایستگاه رادیویی پر قدرت برون مرزی در آبادان (1377 ش)

* اعلام حمایت آمریکا از نخست وزیری «ازهارى» (1357 ش)

اشاره:

در 12 آبان 1357 دو روز قبل از آنکه نخست وزیری ارتشبد غلامرضا ازهارى از شبکه‌های خبری ایران و جهان اعلام شود، برژینسکی مشاور امنیتی جیمی کارتر رئیس جمهور آمریکا، در تماسی تلفنی به شاه حمایت کامل دولت متبوع خود را از وی اعلام کرد. این تماس متعاقب جلسه‌ای که در کاخ سفید و در ارتباط با گزارش ویلیام سولیوان سفیر آمریکا در تهران برگزار گردید، گرفته شد. در آن گزارش، سولیوان به وضعیت متزلزل شاه و به روند رو به گسترش انقلاب اسلامی ایران اشاره کرده بود. توصیه برژینسکی به شاه مقدمه تشکیل دولت نظامی ارتشبد ازهارى بود. کمتر از 48 ساعت پس از این توصیه ازهارى رئیس ستاد ارتش با حکم شاه به نخست‌وزیری رسید و به دولت دو ماهه جعفر شریف‌امامی خاتمه داد.

* پیروزی «جیمی کارتر» در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا بر تنها رئیس‌جمهور غیر منتخب این کشور (1355 ش)

اشاره:

در این انتخابات کارتر 36 میلیون رأی به دست آورد. و فورد رقیب انتخاباتی او 33 میلیون رأی داشت. کارتر فرماندار سابق ایالات جورجیا و فورد اولین رئیس جمهوری تاریخ آمریکا است که با رأی مردم سرکار نیامده بود.
* توضیحات اعتدال:

نیکسون، اولین رئیس‌جمهور آمریکا بود که در جریان رسوایی واترگیت مجبور به استعفا شد.
و فورد نیز نخستین کسی بود که طبق متمم ۲۵ قانون اساسی به نیابت ریاست جمهوری آمریکا انتخاب شد.
* ماجرای رسوایی واترگیت

رسوایی واترگیت (به انگلیسی: Watergate scandal) به وقایعی اطلاق می‌شود که میان سال‌های ۱۹۷۲-۱۹۷۵ در هتلی به همین نام در واشنگتن اتفاق افتاد که منجر به استیضاح و سپس کناره‌گیری ریچارد نیکسون رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده آمریکا شد.

در جریان انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا تعدادی از مأموران اف‌بی‌آی وارد ساختمان هتل واترگیت محل استقرار ستاد انتخاباتی حزب دموکرات ایالات متحده آمریکا شدند و دستگاه‌های شنود کار گذاشتند و سپس اسناد و مدارکی را برای اهداف مختلف به سرقت بردند.

[BBC ON THIS DAY | 30 | 1973: Nixon takes rap for Watergate scandal]

این اقدام غیر قانونی با پیدا شدن یک نوار کاست توسط یک مأمور حراست هتل بطور تصادفی لو رفت و روزنامه واشنگتن پست از طریق دو تن از روزنامه‌نگاران خود به نام‌های باب وودوارد و برنشتاین آن را به اطلاع افکار عمومی رساندند.
ابتدا چنین تصور می‌شد که این قانون‌شکنی توسط افراد دون‌پایه طراحی و هدایت شده‌است. اما پس از آنکه نیکسون از تحویل نوارهای ضبط‌شده به کمیته قضایی مجلس نمایندگان ایالات متحده آمریکا خودداری کرد پای رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا نیز به میان کشیده شد. کمیته قضایی مجلس نمایندگان در ژوئیه ۱۹۷۴ رسیدگی عمومی به اعلام جرم علیه نیکسون را آغاز کرد و دیوان عالی ایالات متحده آمریکا نیز حکم کرد که رئیس‌جمهور نوارها را به کمیته قضایی تحویل دهد. در هفته بعد کمیته قضایی مجلس نمایندگان، رأی خود را درباره سه فقره جرم ارتكابی توسط نیکسون صادر کرد: سوءاستفاده از قدرت، کارشکنی در امر اجرای عدالت و اهانت به کنگره. بعدها مشخص شد که چنین اقداماتی قبلاً نیز مکرراً انجام گرفته بوده‌است و تحقیقات بعدی نشان داد که عمق این‌گونه فعالیت‌های جاسوسی بسیار گسترده بوده‌است. پس از آنکه مشخص شد کنگره به استیضاح نیکسون رأی خواهد داد، وی در شب ۸ اوت ۱۹۷۴ از سمت خود کناره‌گیری کرد.

[TheFalloutfromFord'sRushtoPardon TIME]

در ۴ اوت ۱۹۷۴ کاخ سفید متن پیاده‌شده نوارها را تحویل داد. یکی از نوارها حاوی یک مدرک غیر قابل انکار بود یعنی دستور ریچارد نیکسون برای تماس با سیا به منظور متوقف کردن تحقیقات اف‌بی‌آی درمورد سرقت واترگیت. با انتشار این نوار مشخص شد که مجلس نمایندگان به تصمیم کمیته قضایی برای استیضاح نیکسون رأی خواهد داد. این مسئله سبب شد که ریچارد نیکسون برای پرهیز از برکناری توسط کنگره در ۸ اوت ۱۹۷۴ از سمت خود کناره‌گیری کند.
[با تقدیم احترام؛ رضا صابری]

* 28 ذی الحجه در گذر تاریخ

* ورود قزاقان روسی به تبریز (1338 ق)

اشاره: پس از آن که دولت روسیه به خاطر استخدام مورگان شوستر آمریکایی به عنوان خزانه‌دار کل کشور در ایران، به دولت صمصام‌السلطنه اولتیماتوم داد، مجلس شورای ملی این اولتیماتوم را نپذیرفت. در نهایت با فشار و تهدید روس‌ها مبنی بر تصرف تهران، دولت ایران ناچار شد که اولتیماتوم را قبول کرده، مورگان شوستر را معزول نماید. در آن هنگام که بین مجلس و دولت، درباره رد یا قبول اولتیماتوم، مذاکره و گفتگو جریان داشت، قوای نظامی روسیه به اقدامات وحشیانه‌ای در چند شهرستان دست زدند. در تبریز بین ماموران نظمیه و سربازان روس، زد و خورد روی داد و به کشته و زخمی شدن تعدادی از دو طرف انجامید. شهر تبریز در نهایت در پنجم دی ماه آن سال به اشغال کامل نیروهای روسیه درآمد و سربازان روسی در تبریز در سطحی وسیع دست به کشتار مردم زدند. روس‌ها به وضع دلخراشی عده‌ای را با نفت و بنزین آتش زدند، دسته‌ای را در تنور آتش، سوزاندند و چند روز بعد، ثقة الاسلام تبریزی، عالم بزرگ آن شهر نیز به همراه عده‌ای دیگر از مشروطه خواهان، توسط روس‌ها به دار آویخته شدند.

* درگذشت «ستار خان» سردار ملی (1332 ق)

اشاره: ستارخان در سال 1284 ق در قره داغ آذربایجان به دنیا آمد. در ابتدا به صورت جوانی عیار منش زندگی می‌کرد و دوستانی همچون خود داشت. پس از آغاز مشروطه و رویداد محاصره تبریز، به مشروطه خواهان پیوست و در اثر رشادت‌ها و پایمردی‌های فراوان، عنوان سردار ملی گرفت. او جزو کسانی بود که پس از فرار محمدعلی شاه، فاتح تهران بودند. اما پس از چندی با دولت درگیر شده و توسط آن‌ها خلع سلاح و منزوی گردید. اواخر عمر خود را در تهران و با تنی زخمی و روحی خسته گذراند و سرانجام در 48 سالگی بدرد حیات گفت و در صحن حرم عبدالعظیم در ری به خاک سپرده شد.

* تهاجم وحشیانه ی سپاهیان یزید بن معاویه به مدینه و وقوع حادثه‌ی جنایت بار و دردناک «حرّه» (63 ق) اشاره: پس از واقعه‌ی کربلا و شهادت امام حسین(ع) و یاران و نیز اسارت اهل بیت، عده‌ای از مردم مدینه جهت آشنایی با رویه و رفتار یزید بن معاویه راهی شام شدند. آنان، زمانی که به شهر بازگشتند برای مردم مدینه از فسق و فجور یزید گفتند. مردم مدینه نیز کارگزار یزید، عثمان بن محمد بن ابی سفیان و مروان بن حکم و سایر امویین را از مدینه بیرون کردند و با عبدالله بن حنظله، بیعت نمودند. چون این خبر به گوش یزید رسید، مسلم بن عقیقه معروف به مجرم و مسرف را با لشکری فراوان به سوی مدینه فرستاد. لشکر شام در سنگستان بیرون مدینه معروف به «حرّه» که در یک میلی مسجدالنبی(ص) قرار دارد، با مردم مدینه وارد جنگ شد. مردم مدینه پس از دادن کشته‌های فراوان به مدینه گریختند. لشکر شام نیز در تعقیب آن‌ها وارد مدینه شدند. مسرف بن عقیقه به مدت 3 روز جان و مال و ناموس مردم مدینه را برای لشکر خود حلال نمود و لشکریانش نیز از هیچ جنایتی (حتی زنا در مسجدالنبی) فروگذار نکردند. مسرف بن عقیقه در مدینه کاری را برای یزید انجام داد که «بُسر بن اُرتاة» پیش از او در حجاز و یمن برای معاویه انجام داده بود. چند روز پس از این واقعه، مسرف بن عقیقه در راه مکه و در پی جنایتی دیگر به دَرک اسفل شتافت. حمله‌ی سپاهیان یزید به کشتن شدن بیش از ده هزار نفر انجامید و به واقعه‌ی حره معروف گشت.

* رحلت «حاج ملاهادی سبزواری» (1289 ق)

اشاره: ملاهادی سبزواری فرزند میرزا مهدی طبیب از خانواده‌ای متمول و اعیان سبزوار بود که در سال 1212 ق به دنیا آمد. پس از فوت پدر و در سنین کودکی، تحت مراقبت ملاحسین به کسب معلومات مقدماتی پرداخته و جهت فراگیری حکمت اشراق به اصفهان مهاجرت نمود. ملاهادی در محضر استادانی چون آخوند ملا اسماعیل اصفهانی، آخوند ملاعلی نوری و آقا محمد علی نجفی کسب فیض نموده و به مدت 5 سال به تدریس فقه و اصول مشغول گردید. آن گاه پس از سفر حج به سبزوار مراجعت و به تدریس حکمت پرداخت. آوازه‌ی شهرتش موجب گشت که تشنگان چشمه‌ی حکمت از اقصی نقاط دنیا به سبزوار آمده و از محضر او بهره گیرند. این شخصیت برجسته و اکسیر بی‌نظیر حکمت، علی‌رغم تمّول خانواده، زندگی را در کمال زهد و قناعت سپری کرد و در کسوت تجرد، رنگ علایق را از لوح دل سترد. وی هیچ‌گونه ریاستی - حتی پیش نمازی - را نپذیرفت. حاج ملاهادی سبزواری مشهورترین فیلسوفی بود که قرن سیزدهم هجری به خود دیده و در بین متفکران، مقام ارجمندی داشت. از این بزرگوار حدود 36 کتاب و رساله بر جای مانده که از آن جمله اسرارالحکم، اصول دین، اسرارالعباده، الجبر و الاختیار، حواشی بر اسفار ملاصدرا، زبده الاصول شیخ بهایی، غررالفوائد (منظومه) و هدایه المسترشدين را می‌توان نام برد. سرانجام این عالم بزرگ در زادگاهش در 78 سالگی بدرد حیات گفت و در همان جا به خاک سپرده شد.

* 3 نوامبر در گذر تاریخ

* تهاجم صهیونیست ها به شهر «خان یونس» در نوار غزه (1956م)

* اعزام یک سگ به عنوان اولین جاندار فضاورد توسط سفینه شوروی (1957م)